

Richtinggevend debat Programmatische Aanpak Stikstof

Georganiseerd door Foodlog in samenwerking met Gelderse Natuur en Milieu Federatie & Natuur en Milieu Overijssel

Zaterdag 13 juli 2019, Gebouw Akoesticum in Ede

“De PAS, wat moet er nu gebeuren na de uitspraak van de Raad van State en wat vooral NIET”

Paneldiscussie:

Hoe komen we aan deze PAS. Is er sprake geweest van een zekere naïviteit bij de PAS? Namelijk, de voorspelde afname stikstof vond niet plaats in de landbouw, dus waren de genomen maatregelen wel ambitieus genoeg?

Veronderstellingen:

- Was de PAS gebaseerd op veronderstellingen, zaten er wel maatregelen in of ambitie?
- Was er wellicht zonder PAS mogelijk zelfs meer bereikt wat reductie betreft?

Gevolg:

- Uitbreidingen werden toegelaten onder het mom van reductie in de toekomst en dat bleek naïef.

Heeft de PAS ook goede dingen gebracht? Ja, er is meer aandacht voor de problematiek gekomen. Echter de rekensystematiek bleek niet houdbaar.

HOE zorgen we nu dat de depositie afneemt?

Enkele standpunten uit het panel:

- Belang van afname wordt wel degelijk ook gezien door de agrarische sector.
- Herstelmaatregelen uit PAS zijn op zich goede plannen. Echter de afgegeven vergunningen waren geen goede uitvoering.
- PAS was gescheiden opgezet, de natuurorganisaties waren er niet bij betrokken.
- Er is een muur opgebouwd bij de landbouworganisaties en milieuorganisaties. Daardoor is er argwaan ontstaan.
- Heeft de landbouwsector gedictieerd en daarbij zijn hand overspeeld? Dit was vooral het gevoel bij de milieu vertegenwoordigers. Vertegenwoordiger in het panel van agrarische sector was het hier niet mee eens.
- Is de kringlooplandbouw-visie van de Minister van Landbouw en Natuur voldoende?
- Kringlooplandbouw en biodiversiteit 1 op 1?

Commissie Remkes is op 12 juli geïnstalleerd. WNF was tot nu toe niet uitgenodigd. Een vertegenwoordigster van deze commissie was aanwezig in de zaal. Zij vroeg deze middag regelmatig aandacht voor het totale plaatje en niet thema voor thema (integraliteit). Heeft met verbazing in 2015 toegekeken hoe het is gegaan. Zij stelt: de natuur is nog nooit zo slecht geweest in Nederland als nu in 2019.

Verdere standpunten:

- Oog hebben voor Deltaplan biodiversiteit.
- Gaat de commissie Remkes de visie daarop voor de minister invullen?
- De minister is er van onder de indruk dat Agrifirm en de Milieufederatie dit samen willen oppakken.

Wethouder Willemien Vreugdenhil uit Ede:

Landbouwgrond rond Ede is nu 7 euro per m² waard, natuurgrond nog minder, maar die is geblokkeerd. Projectontwikkelaars kopen op, ronselen zelfs bij boeren en verdienen ontzettend veel geld daarmee. Daarom: gezonde grond MOET beschermd worden!

- Er is vanuit de organisatie van Lelystad Airport een actie in gang gezet om boeren op de Veluwe uit te kopen om zodoende met de toekomstige luchthaven te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen.
- Er is grond nodig voor bio-inclusieve landbouw, voor akkerranden, verkoop moet voorkomen worden en is op deze manier ongewenst.
- Vruchtbare landbouwgrond verdwijnt in Nederland, dat mag niet zo doorgaan.
- Wordt de agrarische sector het toekomstperspectief ontnomen?

Deeloplossing: Reductie waar zowel de agrariër als de natuur baat bij heeft.

- De boer mag geen schijn-perspectief geboden worden, de natuur MOET weer verbeterd worden.
- De vraag is HOE, niet OF.

Wethouder Ede pleit verder voor:

- Nationale aanpak en dan niet thema voor thema, maar samen, stikstof, fijnstof, geur, GEEN politieke kleur daarbij voor ogen houden, maar SAMEN aan de slag.
- Zij biedt boeren een opleiding verbetering bodemkwaliteit aan. De opleidingsbehoeften zijn al volgeboekt.
- Zij wijst er op dat de aarde niet afhankelijk is van de mensen, maar de mensen wel van de aarde.
- Zij pleit voor een eerlijk product voor een eerlijke prijs, dit vraagt omdenken van de consument en de foodsector. Dus niet tegen de goedkoopste prijs!
- Zij roept op niet langer tegenover elkaar te staan.
- Boer en Retail en LTO en Agrifirm dienen de handen ineen te slaan.
- Het hele systeem aanpakken.
- Uit het schuttersputje komen.
- Aanpassing PAS is niet de oplossing gebleken.
- Ambitieniveau omhoog, maar dan wel integraal (alle geledingen aan tafel).

Ook een thema is HOE om te gaan met bestaande belangen.

- De Advocaat-Generaal van het Europese Hof heeft opgeroepen verworven rechten van de boeren te respecteren.
- Als boeren uitgekocht willen worden doe dit dan op een respectvolle manier.
- Wantrouwen agrarische sector is groot.
- Moeten veehouderijen weg t.b.v. Natuurbehoud (landbouwgrond ruilen voor natuur)?

WAT willen we met:

- Veehouderijen - Klimaat - Vervoer - Energie - Industrie - de droogte in de natuur - de kwaliteit van de natuurgebieden op dit moment.

HOE maken we integrale afspraken?

- Vertegenwoordiger LTO uit Overijssel pleit er voor vooral naar elkaar te luisteren en niet direct te spreken. We hebben niet voor niets twee oren en maar één mond gekregen.

Insteek 50PLUS is OOK:

Geen van de sprekers in het panel noemt de boerengezinnen voor wie het bedrijf niet alleen hun bedrijf is, maar ook, zeker niet in de laatste plaats, hun huis en haard waar zij hun gezinsleven leven, soms al generaties lang, en waarvoor de impact van de PAS uitspraak groot is. Dat is het sociale aspect wat niet naar voren is gekomen, maar wat wel meegenomen moet worden.

Verdere informatie:

Websites over Deltaplan Biodiversiteit en website www.samenvoorbiodiversiteit.nl

Verslag:

Leendert Lodder, Statenlid 50PLUS Gelderland